

Behandeling

PEG-J sonde inbrengen

Een PEG-J sonde (Percutane Endoscopische Gastrostomie Jejunum sonde) is een voedingssonde. Met een flexibel slangetje loopt de sonde via een klein gaatje in de buikwand door de maag naar de dunne darm.

Als u niet voldoende kunt eten en drinken, dan kunnen de arts en de verpleegkundige van het voedingsteam samen met u ervoor kiezen om een PEG-J sonde te plaatsen. Hiermee kunnen wij u de voeding geven die uw lichaam nodig heeft. Ook is het mogelijk om door de PEG-J sonde extra vocht en medicijnen te geven, bijvoorbeeld bij de ziekte van parkinson.

De arts of verpleegkundig specialist plaatst de voedingssonde rechtstreeks door uw huid in de maag. Dit gebeurt met een endoscoop (flexibele slang). Bij een PEG-J sonde ligt het uiteinde in de dunne darm (het jejunum).

(073) 553 30 51

Maandag t/m vrijdag 09.00 - 16.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over de behandeling.

Vorbereiding

Hoe bereidt u zich voor?

Vorbereidingsgesprek

Voordat u de PEG-J sonde krijgt, geeft de verpleegkundige van het voedingsteam informatie over de ingreep. Het kan wel eens voorkomen dat het plaatsen van een PEG-J sonde niet mogelijk is. De verpleegkundige van het voedingsteam bespreekt dan andere mogelijkheden met u.

Nuchter zijn

- U mag 6 uur vóór het plaatsen van de PEG-sonde niets meer eten en drinken.
- In overleg met uw arts mag u eventueel uw medicijnen innemen met een slokje water.

Bloedverduunners

Als u bloedverduunners gebruikt bespreek dit vooraf met de verpleegkundige van het voedingsteam.

Kunt u op de afgesproken datum niet komen?

Bel dan zo snel mogelijk, maar uiterlijk één werkdag voor de opnamedatum, naar de polikliniek.

Bent u de dagen voor de operatie erg verkouden, moet u veel hoesten of heeft u koorts? Bel dan minimaal 24 uur voor de opname met afdeling POS, (073) 553 34 64.

De behandeling

Hoe verloopt de behandeling?

Waarom krijgt u een PEG-J sonde?

U heeft voor langere tijd sondevoeding nodig. Het kan ook zijn dat u medicijnen krijgt die alleen via de dunne darm gegeven kunnen worden, zoals bij de ziekte van parkinson. Daarom heeft uw arts of verpleegkundige van het voedingsteam met u besproken dat u een PEG-J sonde gaat krijgen. De voordelen hiervan zijn:

- U heeft geen zichtbare sonde meer in uw neus.
- De PEG-J sonde gaat langer mee en verstopt minder snel.

Waar meldt u zich?

U meldt zich bij de Infobalie van het ziekenhuis. De medewerker vertelt u waar u moet zijn.

Voor de behandeling

U krijgt op de afdeling een infuus. Hierdoor krijgt u antibiotica om een infectie te voorkomen.

Tijdens de behandeling

- Voor de plaatsing van een PEG-J sonde krijgt u een roesje.
- De arts of verpleegkundig specialist plaatst de PEG-J sonde met een gastroscop. Dat is een buigzame slang met een lampje en een camera. Via uw keel brengt de arts of verpleegkundig specialist de gastroscop naar uw maag. Zo kunnen we zien waar en hoe de voedingssonde geplaatst moet worden.
- Boven op uw buik stippen we de juiste plaats aan. Deze plek wordt plaatselijk verdoofd.
- Als de plaats is bepaald, maakt de arts of verpleegkundig specialist een klein sneetje in uw buik.
- Daardoor plaatsen we een inbrenghuls met een voerdraad in de maag.
- Daarna verwijdert de arts of verpleegkundig specialist de gastroscop en wordt de PEG-J sonde via de voerdraad op de juiste plaats gebracht.
- Een rond plaatje aan de binnenkant van de maag voorkomt dat de sonde naar buiten schiet. Aan de buitenkant wordt de sonde vastgezet met een afdekplaatje.

Het plaatsen van een PEG-J sonde duurt ongeveer 45 minuten.

Na de behandeling

Wat gebeurt er na de behandeling?

Hoe lang kan de PEG-J sonde worden gebruikt?

De PEG-J sonde is gemaakt van polyurethaan. Dit is materiaal dat uw lichaam goed verdraagt. Als u de PEG-J sonde goed verzorgt, dan gaat deze ongeveer 5 jaar mee.

De sonde verkleurt door medicijnen of voeding die via de sonde gegeven wordt. De sonde kan zelfs helemaal zwart verkleuren. Dit is geen reden om de sonde te wisselen zolang de sonde goed doorgankelijk is.

Naar huis

Na de plaatsing gaat u terug naar de verpleegafdeling. 2 uur na de plaatsing controleert het voedingsteam uw sonde. Hierna mag u naar huis.

Wanneer neemt u contact op?

Het is belangrijk dat u naar het Voedingsteam belt als de huid rondom de fistelopening rood, gezwollen, pijnlijk of pussig is. De opening is dan mogelijk ontstoken. Lekkage van wondvocht is normaal in de eerste weken.

De kans dat de PEG sonde eruit valt is erg klein. Als dit toch gebeurt dan is het belangrijk dat u zo snel mogelijk contact opneemt met het ziekenhuis. Dit om te voorkomen dat de fistel dichtgroeit, dit gebeurt namelijk al binnen enkele uren.

Binnen kantooruren belt u met het Voedingsteam, telefoonnummer (073) 553 30 51. Buiten kantooruren belt u naar de spoedeisende hulp, telefoonnummer (073) 553 27 00.

Thuis

Waar moet u thuis aan denken?

Verzorging van PEG-J sonde, eerste 7 dagen na het plaatsen

- U moet de PEG-J sonde, afdekplaatje en de huid rondom de insteekplaats elke dag schoonmaken met een washandje of onsteriele gazen en lauw water. Droog uw huid daarna voorzichtig af.
- Komt er nog wat wondvocht uit de insteekopening? Dan kunt u eventueel een splitgaasje rondom de PEG-sonde onder het afdekplaatje schuiven.
- Gebruik geen jodium of Betadine zalf. Dit kan de sonde aantasten.
- De eerste week mag u niet zwemmen of in bad.

Plaatjes waarmee de PEG-J sonde is vastgemaakt

- Het plaatje aan de buitenkant is bedoeld om de PEG-J sonde goed vast te zetten. Daardoor kan er geen vocht naar de buikholte lekken en wordt er een mooie fistel gevormd.
- Na 1 week mag het plaatje wat losser gemaakt worden. De 1e keer doet dit een medewerker van de thuiszorg of het voedingsteam.
- Heeft u pijn, dan kunt u de 1e dagen eventueel extra paracetamol nemen.

Wanneer spuit u de sonde door met 10 milliliter lauw water?

- Voor en na het toedienen van medicijnen of voeding via porties en als de sonde tijdelijk niet wordt gebruikt. Spuit de sonde ook door als het voedingssysteem wordt verwisseld.
- Zorg ervoor dat er geen voedingsresten of medicijnen achterblijven in de sonde.
- Is het doorspuiten van de sonde moeilijk? Dan kunt u tijdelijk de sonde 6 tot 8 keer per dag doorspuiten. Hiermee kunt u verstopping voorkomen.

Verzorging PEG-J sonde vanaf dag 7

- Verzorg de insteekopening elke dag met water.
- U mag in bad en zwemmen.
- Breng bij lekkage eventueel een splitgaasje aan rondom de PEG-J sonde.
- Het is belangrijk dat u de insteekopening elke dag controleert op roodheid, zwelling, huidirritatie en drukplekken.
- Om ervoor te zorgen dat de PEG-sonde niet vastgroeit, moet u elke dag dompelen. Dit doet u vanaf dag 7.

Dompelen

- Schuif het afdekplaatje ongeveer 5 centimeter over de PEG-sonde naar boven.
- De sonde en insteek opening kunt u nu makkelijk schoonmaken (dompelen).
- Schuif het afdekplaatje terug naar de huid. De afstand tussen de huid en het afdekplaatje mag de dikte van een euromunt zijn.
- Een PEG-J sonde mag **nooit** gedraaid worden zodat de sonde niet verschuift.

Medicijnen via de PEG-J sonde

Het is mogelijk om medicijnen door de PEG-J sonde te geven. Neem contact op met uw apotheek om te kijken of de medicijnen die u gebruikt geschikt zijn om via de sonde toe te dienen.

Mondverzorging

Als u via uw mond geen voeding of vocht binnen krijgt, is het erg belangrijk dat u zorgt voor een goede mondhygiëne. Hoe kunt u dat doen:

- Poets uw gebit minimaal 2 keer per dag.
- Heeft u last van een droge mond? Dan kunt u dit verminderen met kauwgom of een zuurtje.
- U kunt ook uw apotheek vragen om een middel dat de mond vochtig houdt.

Vragen

Heeft u nog vragen?

Dan kunt u contact opnemen met het Voedingsteam, (073) 553 30 51.

Praktische tips

Wat neemt u mee bij een (dag)opname?

Als u voor een (dag)opname naar het ziekenhuis komt, neem dan uw geldig identiteitsbewijs mee. En ook de medicijnen die u thuis gebruikt. Lees goed de folder 'Vorbereiding op een (dag)opname (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/naar-het-ziekenhuis/voorbereiding-op-een-dagopname-in-het-ziekenhuis>)'. Hierin staat een lijstje van zaken die u moet meenemen bij een (dag)opname.

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.

- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Maag-, Darm- en Leverziekten (MDL)

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/maag-darm-en-leverziekten-mdl>)

Voedingsteam (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/voedingsteam>)

Code INT-213